

Росовська Ірина Юрївна

Начальник управління з питань імміграції тимчасового перебування та протидії нелегальній міграції ГУ ДМС у Львівській області

РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В ОФОРМЛЕННІ ПЕРЕБУВАННЯ ІНОЗЕМЦІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Державна міграційна служба України (далі – ДМС) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань забезпечення формування єдиної державної політики у сфері міграції (імміграції та еміграції), на неї покладаються завдання реалізації державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, та внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [1, с. 204].

Державна міграційна служба України (далі – ДМС), реалізуючи державну політику в сфері міграції, забезпечує та організовує надання адміністративних послуг відповідно до закону та в межах своїх повноважень відповідно до Положення про цей орган, затверджене Постановою Кабінету міністрів України від 20.08.2014 р. № 360 [2]. ДМС є суб'єктом надання адміністративної послуги як результату здійснення його діяльності, спрямованої на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків фізичних або юридичних осіб у випадку звернення таких осіб із заявою, відповідно до підстав та порядку, визначеному законом. ДМС займає важливе місце в системі органів публічної адміністрації, які надають адміністративні послуги іноземним громадянам та особам без громадянства, так як саме ДМС надає первинні адміністративні послуги даній категорії осіб, внаслідок отримання яких іноземці мають можливість і законні

підстави для реалізації своїх прав, у відповідності із Законом України «Про правовий статус іноземців» та міжнародним законодавством.

Органи ДМС надають іноземцям адміністративні послуги шляхом безпосереднього звернення до органів ДМС. В перспективі адміністративні послуги іноземцям, стосовно тих, які здійснює ДМС, мають надаватись через єдині ЦНАП, що виключатиме необхідність контакту іноземців з посадовцями ДМС та відповідатиме європейським стандартам надання таких послуг усунувши можливість для корупційних діянь з боку посадових осіб ДМС. Це можливо виключно при належному нормативно-правовому регулюванні прозорих механізмів надання цих послуг.

Нормативно-правовими актами, які визначають порядок надання адміністративних послуг іноземцям органами ДМС України є:

- 1) Положення про ДМС України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 360 [2], в якому визначено, що ДМС відповідно до покладених на неї завдань: здійснює у межах компетенції провадження з питань прийняття (припинення) громадянства України; готує пропозиції щодо визначення квоти імміграції на календарний рік; приймає рішення про видачу дозволу на імміграцію, відмову в його видачі та скасування такого дозволу; здійснює оформлення і видачу запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візи для в'їзду в Україну, документів для тимчасового або постійного проживання в Україні, а також виїзду за її межі; здійснює оформлення і видачу посвідчення біженця, посвідчення особи, якій надано додатковий захист в Україні, а також інших документів, передбачених законодавством для даних категорій осіб; приймає рішення про продовження (скорочення) строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, про добровільне повернення або примусове повернення іноземців та осіб без громадянства до країн їх громадянської належності або країн походження; здійснює реєстрацію (зняття з реєстрації) місця проживання (перебування) іноземців, веде їх відповідний реєстраційний облік тощо.

З аналізу даного переліку повноважень ДМС України можна дійти висновку, що будь-яка діяльність ДМС України спрямована на реалізацію прав і свобод іноземців на території України, що здійснюється на підставі звернення останніх з відповідною заявою до ДМСУ, є діяльністю, спрямованою на надання адміністративних послуг, крім діяльності, спрямованої на захист прав і свобод іноземця у випадку їх порушення на території України. Це є принциповим при відмежуванні адміністративних послуг, які надаються органами публічної адміністрації за заявою громадян і за надання яких здійснюється оплата, а також реалізації обов'язків органів публічної адміністрації спрямованих на захист прав і свобод громадян, за яку вони отримують оплату з державного або місцевого бюджетів;

2) Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 р. № 3773-VI [3], який визначає правові засади, підстави та умови за якими іноземці можуть перебувати на законних підставах на території України, однак мають звернутися до ДМС для підтвердження свого правового статусу та отримання відповідної адміністративної послуги, надання якої завершується прийняттям адміністративного акта, на підставі якого видається документ, що надає право перебування іноземцю на території України, зокрема: посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, посвідчення особи на повернення;

3) Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06 2007 р. № 795 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Державної міграційної служби, і розмір плати за їх надання» визначає перелік платних послуг, що надаються цим органом, водночас нормативно не врегульованим є перелік безоплатних послуг ДМС [3]. До адміністративних послуг, які надаються іноземцям органами ДМС на платних засадах віднесено: 1) оформлення та видачу дозволу на імміграцію в Україну іноземцям або особам без громадянства; 2) посвідки на постійне або тимчасове проживання; 3) оформлення іноземцям та особам без громадянства продовження строку перебування на території України;

4) Наказ ДМС України № 48 від 11.03.2013 р. «Про затвердження інформаційних і технологічних карток надання адміністративних послуг ДМС» [4], який затверджений на виконання ст. 8 Закону України «Про адміністративні послуги» та Постанови Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 р. № 44 «Про затвердження вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги». Аналіз переліку таких карток дає можливість з'ясувати, що до переліку адміністративних послуг, що надаються іноземцям органами ДМС, віднесено: 1) оформлення та видачу посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон або обмін посвідчення; 2) оформлення та видачу або обмін посвідки на тимчасове проживання, у тому числі замість загубленої; 3) оформлення та видачу проїзного документу біженця; 4) оформлення та видачу проїзного документу особи, якій надано додатковий захист; 5) видачу або обмін посвідки на постійне проживання, у тому числі замість загубленої; 6) оформлення та видачу посвідчення біженця; 7) оформлення та видачу посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту.

Відзначимо, що на офіційному сайті ДМС України є перелік адміністративних послуг, пов'язаний з документуванням іноземців та осіб без громадянства. До них віднесено: 1) видачу посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон; 2) оформлення посвідки на постійне проживання іноземцям та особам без громадянства, які іммігрували в Україну на постійне проживання; 3) отримання дозволу на імміграцію; 4) продовження строку перебування на території України; 5) видачу посвідки на тимчасове проживання; 6) оформлення і видачу запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візових документів для в'їзду в Україну за клопотаннями юридичних осіб; 7) оформлення і видачу запрошень іноземцям та особам без громадянства на отримання візових документів для в'їзду в Україну за заявами фізичних осіб.

Список використаних джерел:

1. Перната С. М. Нормативно-правові засади надання адміністративних послуг іноземцям підрозділами державної міграційної служби. *Науковий вісник*

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2015. № 2. С. 203-211.

2. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: Постанова КМУ від 20.08.2014 р. № 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF#Text>

3. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання: Постанова КМУ 04.06.2007 р. № 795. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF#Text>.

4. Про затвердження типових інформаційних і зразків технологічних карток надання адміністративних послуг ДМС: Наказ ДМС України від 11.03.2013 р. № 48. URL: <http://dmsu.gov.ua/posluhy>.

5. Про затвердження інформаційних і технологічних карток надання адміністративних послуг ДМС. Наказ ДМС України № 48 від 11.03.2013 р. URL: <http://dmsu.gov.ua/posluhy>.

Русін Віктор Миколайович

*К.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Західноукраїнського національного університету*

Жовкла Інна Володимирівна

Головний спеціаліст – юрисконсульт відділу правової експертизи та договірної роботи Юридичного управління Головного управління Державної казначейської служби України у Київській області

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ДКСУ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Важливе місце у системі управління ресурсами держави займає контроль з боку державних інституцій, уповноважених на його здійснення. Такий контроль можуть здійснювати як спеціалізовані органи державного фінансового контролю так і органи які в процесі своєї основної діяльності додатково можуть бути